

Дорогі наші жінки!

З ледь відчутним весняним подихом приходить до нас жіноче свято – 8 Березня. Цей день несе у світ тепло, ніжність та красу. А все найдорожче, що є у житті – щастя, радість, сімейний затишок та кохання, – пов'язане саме з жінками.

Берегині роду людського і домашнього вогнища, з покоління в покоління Ви передаєте традиції високої духовності, культури, наполегливості й працьовитості. Щедрість Ваших душ зігріває, сила духу – захоплює, а краса – вселяє віру в щасливе мирне майбутнє. На Ваших тендітних плечах тримається так багато: і родинний затишок, і виховання дітей, і піклування про чоловіків, і підкорення все нових професійних вершин.

Від себе особисто й від імені ректорату вітаю всіх жінок нашої академії зі святом 8 Березня! Щиросердно бажаю безмежного щастя, любові й добра! Будьте з кожним днем все чарівнішими, щоб Ваші посмішки залишалися по-сонячному теплими, а погляди – зворушливими! Щоб кожен новий день Ви зустрічали з ентузіазмом, блиском в очах, передчуттям радості, впевненістю і душевним спокоєм, а супутниками завжди залишалися

здоров'я, злагода та гармонія! Нехай Ваше життя буде, як весна, сповнена мрій, які неодмінно збуваються, і теплом, яке зігріває! Хай радість і спокій живуть у Вашому серці – щодня, за будь-якої погоди та будь-якого настрою, а настрої нехай вам забезпечують ті, хто поруч, хто любить Вас і кого любите Ви.

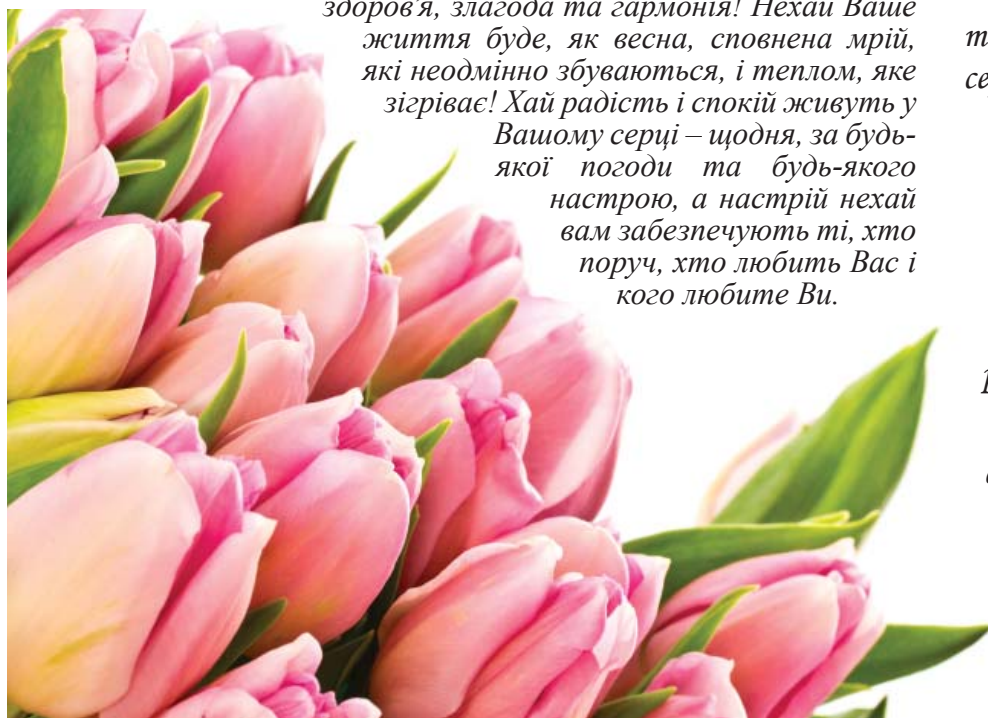
І на завершення вітання хочу слова найкращі віднайти, – тож побажаю щиро в кожному серці благоговіння й доброти.

Щоб голубами воркотіли світанки в Вашому вікні,
Росли і квітли Ваші сили,
в душі не в'янули пісні.

Хліба в багатій Україні
родили щедро, – щоб на всіх!

Щоб Вас манили далі сині
все ще не пройдених доріг!..

З найкращими
побажаннями,
ректор академії,
професор
Валентина Аранчій

ОТКРОВЕННЯ СПРАВЖНЬОЇ ЖІНКИ

Я – корінна полтавчанка. Для мене Полтава – рідне місто, найкраще у світі. В ньому я почуваю себе найкомфортніше, бо ж моя душа співзвучна з його ритмом, незвичайною гармонією, якимось домашнім спокоєм.

З дитинства жила в щасливій, люблячій родині. Дуже пишаюся своїми батьками. Для мене найавторитетнішим завжди лишався батько, який був взірцем справжнього чоловіка.

Мама – хранителька взаєморозуміння в родині; її теплота, турбота про сім'ю – приклад для наслідування на все життя. Саме тому для мене було завжди важливо радувати батьків. Мабуть, ще й через це закінчила на «відмінно» середню школу і за порадою батьків вступила до Полтавського сільськогосподарського інституту. За здобутим у цьому інституті дипломом, я – економіст-організатор сільськогосподарського виробництва.

В ті часи для нас, молодих, питанням відповідальності перед Батьківщиною була робота за державним розподілом. Тому без жодних сумнівів і з величезним ентузіазмом працювала в спецгоспі імені Димитрова Оржицького району Полтавської області на посаді бухгалтера відділення, а згодом – економіста з оплати праці.

Однак, здобувши певний прак-

тичний досвід, захотілося поділитися ним з іншими. Та й, певно, в душі я все ж учитель, наставник. Саме тому, коли отримала запрошення на кафедру організації сільськогосподарського виробництва рідної альма-матер, зрозуміла, що доля вкотре посміхнулася мені...

Тим часом, працюючи в інституті викладачем, стало зрозуміло, що за порукою якості викладацької роботи є наукова діяльність. Тому рушила в столицю, як то кажуть, «за наукою» – вступила на заочне відділення аспірантури Київського національного аграрного університету (на кафедру економіки). У Київському науководослідному інституті імені Шліхтера у 1995 році захистила дисертацію, здобувши науковий ступінь кандидата економічних наук.

Після захисту мені пощастило пройти стажування в Сполучених Штатах Америки, де отримала сертифікат «Інструктор фермерського бізнесу».

Час було повертатися до рідного інституту. Очевидно, що моя праця була достойною, бо керівництво доручило мені очолити новостворену кафедру фінансів та економічної теорії. Було нелегко, але надзвичайно цікаво. Пам'ятаю, як колективом робили генеральне прибирання першого виділеного нам приміщення, – хто що міг приносили з дому для створення затишку та комфортних умов для роботи. Приємно, що ті мої найперші однодумці й сьогодні працюють на нашій кафедрі, яка стала вже рідним гніздечком, прихистком від робочих негараздів. Тут можна просто попиту чаю з колегами, відпочити, порадитися.

Наступний рік приніс і новий виклик: мені доручено очолити тількино створений факультет обліку та фінансів. Важливим завданням також було формування контингенту нової спеціальності «Фінанси і кредит», її ліцензування та наступна акредитація. Майже десять років цієї роботи дали відчутний результат – зараз не знайдеш в області установи, де б не працювали наші бухгалтери та фінансисти. Усі вони з теплою згадують як факультет, так і його викладачів. Найголовніша нагорода для нас – це їх успіх, кар'єрне зростання, визнання і, звичайно ж, особисте щастя.

За цей час не полишала викладацьку роботу, адже це справжня наснага та задоволення. Звичайно, як декан факультету, не могла не викладати нашим студентам саме фінан-

сові дисципліни. Спільно з колегами рідної кафедри та факультету готували навчальні посібники, більшість із яких отримали визнання на рівні Міністерства освіти, науки, молоді та спорту України та Міністерства аграрної політики України.

Наступний «урок» – призначення на посаду першого проректора й доручення очолити Навчально-науковий інститут економіки та бізнесу. Сподіваюсь, що й з цим завданням я впоралась. Наступним було обрання мене на посаду ректора Полтавської державної аграрної академії.

Ще перебуваючи на посаді першого проректора я робила все від мене залежне, щоб академія була провідником освітніх інновацій, надійним партнером аграрного бізнесу та ділового середовища як Полтавщини, так і всієї України. Мабуть, більшість моїх зусиль були оцінені, оскільки Міністерство аграрної політики України нагородило мене трудовими відзнаками «Знак Пошани» та «Відмінник аграрної освіти».

Безсумнівно, що жінка завжди має набагато більше труднощів у діловому розвитку, та я впевнена, що в жіночому підході до справи є значні переваги. Ми, жінки, ставимося до колективу, як до родини, прагнемо, щоб усім було добре. Ми за своєю природою Берегині, а тому передусім дбаємо про порядок і добробут у домі.

Не менш важливо для жінки, щоб лад і мир був у її родині. Дякую долі, що маю найкращого в світі чоловіка. З ним йдемо по життю, тримаючись міцно за руки, відчуваючи любов і повагу. Мої син та дочка – його найкраще продовження: мають і його характер, і схожі на коханого чоловіка. Є, звичайно, й мої риси, особливо в доні. Вона – моя найліпша подруга: вродлива, активна, рішуча. Син – благородний і чуйний, як батько.

Дякую своєму синові за те, що вже подарував мені онуків. Це, мабуть, найбільше щастя у житті! Їх характери викликають щоденний радісний подив. Їхні маленькі «подвиги» в пізнанні світу наповнюють серце теплом і ніжністю.

Впевнена, що допомагають мені в житті принципи, які сформував мені батьки. Іноді з цими принципами важко, але без них не могу: не могу образити; не могу не турбуватися про оточуючих; не могу не дбати про красу навколишнього середовища; не могу не любити по-справжньому життя і людей.

Візит Міністра аграрної політики та продовольства України

19 лютого в конференц-залі ПДАА відбулася зустріч колективу викладачів, студентів, а також запрошених високопосадовців із Міністром аграрної політики та продовольства України Олексієм Павленком.

Найбільш обговорюваним стало питання підпорядкування вищих навчальних закладів аграрного спрямування Міністерству освіти і науки. Ректор академії, Валентина Аранчій, наголосила на необхідності першого робочого місця для молодого спеціаліста та підтримку аграрних ВУЗів у державному замовленні. Олексій Павленко запевнив, що Міністерство АПК й надалі тісно співпрацюватиме з профільними вишами, впливатиме на аграрну освіту й формування державних замовлень фахівців.

«Україна зацікавлена в нових технологіях, за якими майбутнє. І, без-умовно, – в підготовці фахівців нового покоління, які зможуть ефективно працювати на землі. Вони повинні знати не тільки європейські стандарти якості, а ще й іноземні мови, уміти працювати на високотехнологічному обладнанні», – підкреслив Павленко. Міністр ще раз наголосив на необхідності якісної аграрної освіти як суттєвої складової у процесі піднесення сільського господарства та доведення його до рівня європейських виробників.

«Для нас дуже важливо, щоб ішла кооперація студентів із реальним аграрним бізнесом. Нерідко власники сільськогосподарських підприємств скаржаться мені, що профільні вузи практично не випускають кваліфікованих спеціалістів, немає нормальних агрономів, механізаторів тощо. Я завжди відповідаю, що це проблема не лише освіти, а власне й самих підприємств. Постійно го-

ворю, щоб залучали студентів до практики та стажування на своїх підприємствах. Якщо у виші немає нормального трактора чи сівалки, то сформувати висококласного спеціаліста практично неможливо», – зазначив Павленко. Крім того, Міністр ініціює стажування кращих студентів-аграріїв за кордоном.

Питання розглядалися у контексті європейської інтеграції України, адже нині триває співпраця з Євросоюзом щодо відкриття кордонів для вітчизняної продукції.

На зустрічі порушили також тему й родючих полтавських чорноземів. За словами Міністра, Полтавщина посідає шосте місце за сукупним коефіцієнтом аграрного товаровиробництва, й інвестори зацікавлені у вкладанні коштів саме в наш регіон.

Вікторія Лухоній

Приїдь, навчись, реалізуй!

20-22 лютого Полтава гостинно зустрічала гостей з 15-ти областей України на Всеукраїнському з'їзді, що проходив за підтримки Студентської ради міста Полтава, яких приймала Полтавська державна аграрна академія. Всі учасники проживали й харчувалися в санаторії-профілакторії. 20 лютого відбулося урочисте відкриття першого Всеукраїнського з'їзду представників регіональних осередків, яке проходило у стінах Полтавського університету економіки і торгівлі. Із вітальним словом і щирими побажаннями виступили перший заступник голови Полтавської обласної державної адміністрації Олег Свєгенович Пругло, ректор Полтавського університету економіки і торгівлі Олексій Олексійович Нестуля, президент Національного студентського Союзу Микола Бучко, студентський мер міста Полтава Олександр Глазов та голова Полтавського регіонального осередку Олександра Федорченко.

У перший день студенти побували

на майстер-класі «Полтавські галушки», відвідали Полтавський національний педагогічний університет. Увечері на молодь чекав неймовірний, цікавий квест, організований у стінах 4-го навчального корпусу, який був тематично прикрашений у середньовічному стилі: учасники при свічках розгадували таємниці шести кімнат.

На другий день студенти пройшлися історичним центром міста. Пізнавальні семінари з питань правового захисту інтелектуальної власності та регла-

мент діяльності громадських організацій підготували представники ПЮІ НЮУ імені Ярослава Мудрого. Третього дня студенти займалися написанням проєктів на соціальні теми для регіональних осередків, після чого була організована екскурсія по території Полтавської державної аграрної академії. Робота Студентської ради ПДАА викликала в учасників море емоцій: «Мене найбільш вразив кабінет Студентської ради. Дуже приємна атмосфера, відразу помітно, що все, що робиться, робиться з любов'ю» – сказав голова центру ініціатив ХНТУ.

Також кожному учаснику були роздані анкети, в яких вони залишили свої враження та побажання. Одне з них хочеться навести: «Полтавська державна аграрна академія зробила для мене поштовх, що і як треба робити, є на що спиратися та чого повчитися... Чудова територія. Ніколи не опускайте руки і хай Вам щастить!»

Прес-центр ПДАА

ВІН НОВИЙ ОБРІЙ СЕРЦЕМ УГАДАВ (професору Полтавської державної аграрної академії – 75 років)

*Люди – прекрасні. Земля – мов казка.
Кращого сонця ніде нема.
Загруз я по серце у землю в'язко,
вона мене цупко трима.*
(Василь Симоненко)

Невідомо, чи довелось свого часу на Черкащині зустрітись Миколі Миколайовичу Опари з відомим поетом-гуманістом Василем Симоненком, але думка така закрадається: дуже вже схожі герої поетичних рядків епіграфа на нашого ювіляра.

23 лютого цього року проректору з науково-педагогічної, наукової роботи Полтавської державної аграрної академії, професору, кандидату сільськогосподарських наук, Заслуженому працівнику сільського господарства України виповнилося 75.

Роки, й справді, біжать, немов шалені коні... Не зупиняється тільки вічний годинник життя, відраховуючи день за днем, переповнені бажанням встигнути зробити якнайбільше, якнайкраще...

Народився ювіляр 23 лютого 1940 року в селі Мошни на Черкащині. Його дитинство припало на лихі післявоєнні роки, коли, щоб не залишитися голодним, доводилося влітку по полях збирати колоски та істівне насіння дикорослих трав. Важко було родині без батька, який загинув на війні, і лише завдяки любові та самовідданості мами, Марини Федорівни, він пережив голодні 1947–1948 роки. Мабуть, саме тоді й визначилася майбутня хліборобська доля нашого ювіляра. У 1957 році, після закінчення середньої школи, він вступив на агрономічне відділення Золотоніського сільськогосподарського технікуму. Доля розпорядилася так, що першу агрономічну практику Микола Опара здобував на полтавській землі, працюючи агрономом колгоспу «Росія» Глобинського району, звідки пішов на службу до лав Радянської армії.

А далі – навчання на агрономічному факультеті Полтавського сільськогосподарського інституту.

Після закінчення вузу в 1968 році М. М. Опари було запропоновано роботу в обкомі комсомолу, де з притаманною йому відповідальністю працював із комсомольськими організаціями, проводив роботу зі створення комсомольсько-молодіжних колективів.

Однак бажання вдосконалити свій професійний хліборобський рівень та прагнення до знань не залишали його, і невдовзі він вступає до аспірантури Полтавського сільськогосподарського інституту. Науковий керівник – завідувач кафедри агрохімії та ґрунтознавства, доцент Михайло Васильович Чуб – високоерудований вимогливий викладач-науковець.

У 1975 році він успішно захистив дисертацію на тему: «Урожай і якість зерна озимої пшениці при застосуванні мінеральних добрив у розрахункових дозах», одержавши наукову ступінь кандидата сільськогосподарських наук.

1976 рік. Молодого науковця викликають до обласного комітету партії й пропонують роботу у сільськогосподарському відділі. Цілих 12 років життя він присвятив вирішенню різних проблем села, наполегливо працюючи інструктором, а згодом – заступником завідувачого сільськогосподарським відділом обкому. Це були надзвичайно напружені роки: постійні відрядження, робота з людьми на місцях, наради, вирішення соціальних та виробничих проблем. Можна із впевненістю сказати, що за ці роки Микола Миколайович побував у багатьох селах і знав проблеми кожного господарства області. Навчання та підготовка сільськогосподарських кадрів, впровадження ґрунтозахисної системи обробітку ґрунту, відродження малих сіл Полтавщини – це лише окремі аспекти його роботи.

Недарма кажуть, що життя йде по спіралі. З 1988 по 1992 рік наш ювіляр знову працює у рідному інституті на посаді проректора факультету підвищення кваліфікації. За цей час шліфується викладацька майстерність, і в результаті – заслужене отримання вченого звання доцента.

Із 1992 року його багатий досвід роботи проявляється у новій якості – Микола Миколайович стає генеральним директором науково-виробничого об'єднання «Еліта», у складі якого – найстаріша в Україні Полтавська державна сільськогосподарська дослідна станція ім. М. І. Вавилова та чотири дослідних господарств області. У 1998 році на базі цієї станції було створено центр наукового забезпечення агропромислового виробництва області, до якого ввійшли Полтавський державний сільськогосподарський інститут і шість науково-дослідних установ області, в яких трудилось понад 500 наукових працівників. Керівником новостворено-

го центру призначають М. М. Опару.

Проте душею він завжди із рідною Альма-матер – Полтавською державною аграрною академією. І в 2000 році Микола Миколайович вирішує повернутися на рідну кафедру землеробства та агрохімії. Крім того, на його плечі лягла вся наукова робота академії. Посада проректора із науково-педагогічної, наукової роботи вимагає постійного спілкування з науковцями та виробничниками, аспірантами й здобувачами, молоддю. Тому його важко застати у кабінеті: він постійно у живій роботі – на факультетах, рідній кафедрі, в аудиторіях на заняттях.

Незважаючи на значну завантаженість, ювіляр постійно співпрацює з науковими журналами, обласною пресою, виступає на телебаченні та радіо.

Науковий доробок Миколи Миколайовича Опари включає понад 200 друкованих праць (серед них – статті, методичні та монографічні видання), значну кількість статей в обласних та районних газетах. Йому присвоєні звання «Заслужений працівник сільського господарства України» та «Відмінник аграрної освіти та науки України».

За багаторічну сумлінну працю він нагороджений медалями: «За доблестний труд» та «Ветеран труда»; Почесною відзнакою НААН України, «Знаком Пошани» Міністерства агрополітики та продовольства України, грамотами: Міністерства аграрної політики та продовольства України, Полтавської обласної державної адміністрації, Полтавської обласної ради, Департаменту агропромислового розвитку Полтавської обласної державної адміністрації, аграрної партії, міського голови. Мало кому відомо, що Російська академія сільськогосподарських наук нагородила його медаллю Т. С. Мальцева.

Ми пишаємося, що в нашій академії працює така людина. Від усього колективу рідного вузу, всіх, хто Вас знає і шанує, всієї багатотисячної армії полтавських хліборобів зичимо Вам міцного здоров'я, творчої наснаги та ще багато-багато років плідної праці.

Нехай не знає втоми та рука,

Що добре зерно в добру землю сіє,

Що зневажає всякі суховії.

І щедра, як напровесні ріка!

**Валентина Аранчій,
Павло Писаренко**

Редакція приєднується до вітань із нагоди 75-річчя Миколи Миколайовича Опари, щиро сердечно бажаючи, щоб із голубого неба сходила на нього лише благодать на довгії літа, щоб його душа стерегла аграрні скарби Полтавщини, а мудре слово ще не раз допомагало нам у роботі!

ПЕРЕЛИТИСЯ У СВІТЛО – ЦЕ І Є ЖИТТЯ ПРОЖИТИ

(кандидату сільськогосподарських наук, доценту Т. О. Беловій – 55 років)

28 лютого цього року приймала привітання з Днем народження кандидат сільськогосподарських наук, доцент Тамара Олексіївна Белова. Її ім'я добре відоме серед науковців і виробників Полтавщини.

Тамара Белова народилася в передостанній день високого 1960 року в селі В'язивок Хорольського району Полтавської області. Закінчивши середню школу, вона в 1977 році вступила на агрономічний факультет Полтавського державного сільськогосподарського інституту, який успішно закінчила у 1982 році. Відтоді практично вся її трудова діяльність пов'язана з цим навчальним закладом.

У 1986 році вона вступає до аспірантури Інституту овочівництва і баштанництва УААН, яку закінчила в 1990 році. Захистивши кандидатську дисертацію й отримавши вчене звання доцента, Т. О. Белова працює на кафедрі рослинництва. Крім плідної викладацької діяльності зарекомендувала себе ініціативним, ерудованим, працелюбним науковцем, досліджуючи введення в культуру малопоширених овочевих і лікарських рослин, про що нерідко пише статті в газетах, а також ви-

ступає по радіо й телебаченню.

Тамара Олексіївна Белова стала справжнім наставником і мудрим учителем для багатьох студентів і науковців. Свій славний ювілей вона зустрічає у розквіті творчих сил – є керівником науково-дослідного гуртка «Рослинник», ведучою передачі обласного радіо «Рослини-цілители», членом методичної Ради факультету, а також одним із кращих кураторів академічної групи студентів.

Колеги та студенти по-справжньому поважають ювіляра за інтелігентність, скромність, глибоку порядність, високий професіоналізм, невтомність і за-

повзятість у роботі. Ми завжди її бачимо життєрадісною й з променистою посмішкою.

Зовсім недавно вона, сяюча, буквально «влітає» в кімнату кафедри і з порогу заявляє: «А я вже бабуся, народився онучок, продовжувач нашого роду... Яке це щастя тримати на руках цю маленьку, дорогу, рідну кровиночку!» Життя продовжується...

Від усієї душі поздоровляємо Вас, Тамаро Олексіївно, з ювілеєм, а також із Міжнародним жіночим днем – 8 Березня!

Щиро бажаємо Вам міцного здоров'я, невичерпної наснаги, вірних друзів, родинного благополуччя! Нехай кожен день буде світлим і радісним, аби ніколи не покидали Вас ентузіазм і енергія, а життя додавало сил ще на багато-багато літ в оточенні людей, які поважають і люблять Вас по-справжньому!

Нехай для Вас квітне білий світ,

Йї реалізуються в життєвій

найсмільвішій мрії,

Йї дарує доля на багато літ

Здоров'я, щастя, радості й надії!

**Колектив факультету
агротехнологій та екології**

ВІДДАНІСТЬ ОБРАНИЙ СПРАВИ

Життя дається людині один раз. І прожити його треба так, щоб одержати задоволення від обраної спеціальності, від колективу, в якому працюєш, і взагалі від прожитого.

Не так часто зустрінеш людину, яка б, обравши спеціальність, професію, прикипіла до неї всім єством, віддавши їй усе життя. Такою людиною на факультеті агротехнологій та екології є старший лаборант кафедри землеробства і агрохімії Зоя Володимирівна Коваленко, яка 40 років віддала роботі в Полтавській державній аграрній академії, у трудовій книзі є єдиний запис і яка нещодавно відзначила свій 60-річний ювілей.

Народилася Зоя Володимирівна 9 лютого 1955 року в селі Великий Кобелячок Новосанжарського району, що на Полтавщині. З дитинства батьки сформували в ній любов до землі, до нелегкої селянської праці.

Ще в Полтавському сільськогосптехнікумі визначився її погляд до наукових досліджень, а тому переддипломну практику Зоя проходила на Полтавській сільськогосподарській дослідній станції під керівництвом відомого вченого-агрохіміка М. І. Гриба. Закінчивши у 1976 році з відзнакою технікум і одержавши диплом агронома-агрохіміка, а також посвідчення лаборанта-аналітика, відразу ж була зарахована старшим препаратом кафедрі загального землеробства Полтавського сільськогосподарського інституту.

Працюючи на скромній посаді старшого препаратора, проявила себе ініціативною, енергійною, добросовісно виконувала покладені на неї обов'язки. За короткий час опанувала методику проведення лабораторно-практичних робіт, ведення документації та звітності кафедри. Відчуваючи нестачу необхідних знань, Зоя Володимирівна вступає на заочне відділення агрономічного факультету. У 1978 році її переводять на посаду лаборанта, а з часом – старшого лаборанта кафедри, де сповна розкриваються її здібності.

Закінчивши інститут, майже постійно за сумісництвом брала активну участь у виконанні наукової тематики кафедри, водночас працювала старшим лаборантом, молодшим науковим співробітником, завідувачою лабораторією, а також асистентом кафедри, оператором комп'ютерного класу. Разом із тим вона бере активну участь у громадському житті: профгрупорг, секретар експертної комісії факультету, секретар приймальної комісії, секретар ДЕК, робота у виборних комісіях і т.д.

Багатогранна праця Зої Володимирівни, але, мабуть, головне в ній – робота з документами. Не рахуючись із часом, щоденно, після трудового дня, вона – за комп'ютером. Та й кожна субота для неї – робочий день. То ж і порядок у документації ідеальний: не випадково кафедра займає ведучі позиції не лише на факультеті, а й в академії.

За свою багаторічну працю ім'я Зої Володимирівни було занесено в Почесну Книгу, на Дошку Пошани Інституту, вона має численні грамоти, Почесну відзнаку Міністерства аграрної політики України. Та, безсумнівно, найвища нагорода – це повага людей і її авторитет у колективі.

І коли цікавишся у Зої Володимирівни, що ж для неї головне в житті, вона відповідає: «Мене хвилює в житті два моменти: перше, – це благополуччя колективу кафедри, в якому я працюю, й колективу всієї академії, і друге – це здоров'я моєї мами».

Тож, шановна Зое Володимирівно, у день Вашого ювілею бажаю Вам особисто і від колективу кафедри доброго здоров'я, благополуччя, подальших успіхів у роботі, мирного неба!

Нехай Ваша подальша життєва доріжка буде довгою й щасливою!

Микола Опара

Я – українець. Оце і вся моя автобіографія

*Вітер часу не остудив
Симоненкових поезій,
вогнем душі жаряють вони
й сьогодні...*

Олесь Гончар

2015 рік в Україні оголошено роком Василя Симоненка. І це не дарма, адже 8 січня автору невмирущих «Лебедів материнства» виповнилося б 80...

Василь Симоненко – постать, яка сколихнула суспільну думку України

кінця 50-х – початку 60-х років ХХ століття. Як спрагла земля вбирає в себе цілощу вологу дощу, так народ взяв у свою національну свідомість його чисту, правдиву поезію. Симоненко прожив коротке, але яскраве життя і запалив своєю неповторною зорю на небосхилі нашої духовності.

Народився він у давньому козацькому селі Біївці Лубенського району, що на Полтавщині. Його наснажувала полтавська земля, там зросив душу життєдайною водою дідівської криниці, там відчув і проніс через коротке життя глибоку синівську любов до матері, рідного краю, до народу, що дав поету-борцю крила і мудрість.

Поет зраненого серця... Двадцять вісім літ накувала йому зозуля. Всього 28... Спалахнув зорею і – згас. Його чорнили і залякували, переслідували й перетинали творчі шляхи. Та не згас Талант. Він, як сяйво, зоріє над нескінченною дорогою в скарбницю духу нашого народу. Творча спадщина талановитого українського поета – десятки ві-

ршів, казок, новел, об'єднаних у збірки, що лишилися навечно золотими розписами на ниві української духовності. Твори Василя Симоненка дістали всенародне визнання. 1995 року поет був удостоєний Національної премії України імені Т. Г. Шевченка (посмертно) за збірки поезій та прози «Лебеді материнства», «У твоєму імені живу», «Народ мій завжди буде».

Сьогодні у нашій незалежній державі по-новому оцінюється творчий здобуток Василя Симоненка. Його твори побачили світ, їх читають, на них виховуються все нові покоління громадян України. Його поезія розлилася піснею українською землею. Мірою краси для поета стала міра життєвої правди і пробудженої совісті.

Для кожного з нас своєрідним девізом життя стали його безсмертні рядки:

Ти знаєш, що ти – Людина?

Ти знаєш про це чи ні?..

**Райса Колеснікова,
Вікторія Лихоній**

СВЯТО УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

З історії становлення сучасної української літературної мови

*Хай розквітне веселково
У невиданій красі
Наша мова калинова,
Наче сонце у росі!..*

Більшість носіїв української мови усвідомлюють важливість і обов'язковість дотримання в мовленні норм літературної мови – правильної вимови звуків, наголошення слів, дотримання правил правопису та слововжитку. Адже літературна мова є засобом і свідомством спільності українців, їхньої національної ідентичності. Крім того, нею послуговуються мовці в усіх сферах комунікативної практики – виробничій, професійній, державній, освітній, науковій, культурній, художньо-літературній і навіть побутовій.

Сучасна українська літературна мова увібрала в себе елементи майже всіх українських діалектів, але в основу її лягли середньонадніпрянські говірки східноукраїнського варіанта («з великим галицьким нашаруванням» (Юрій Шевельов). Середньонадніпрянський говір – один із найдавніших говорів південно-східного наріччя. Охоплює він центральнопівденний ареал середньої течії Дніпра й поширений у південних

районах Київської, південно-західних районах Сумської, Черкаської, Полтавської, північних районах Кіровоградської та Дніпропетровської областей.

За даними останнього перепису (2001 р.) 85 % населення країни назвали рідною мовою своєї національності, до того ж 87,7 % відзначили вільне володіння державною мовою. 85,2 % українців (31,97 млн) визнали рідною українську мову.

Основним напрямком мовної політики має стати прийняття найближчим часом закону про єдину державну мову в Україні.

Цікавим є той факт, що нормалізація української літературної мови відбувалася в умовах роз'єднання України на Східну і Західну, що й зумовило побутування двох варіантів національної мови – східноукраїнського, який став основним у II половині XIX ст., і галицького, що в XX ст. вливається в основний і згодом зникає. Проте сліди останнього, ґрунтованого на надніпрянських (західноукраїнських) говірках, наявні в граматичній будові, лексичній й фразеологічній сучасної української літературної мови.

Знаковим для історії україн-

ської літературної мови є 1798 рік – рік появи «Енеїди» Івана Котляревського, який віднайшов єдиний на той час перспективний шлях становлення літературної мови, використавши київсько-полтавську селянську говірку, як гомогенну мовну основу словесного мистецтва.

Основоположником сучасної української літературної мови вважають Тараса Шевченка. Його поезія є яскравим свідченням того, що основа його мови – загальнонародна, а не локальна. Саме Тарас Шевченко вперше своєю творчістю підніс її на високий рівень суспільно-мовної та словесно-художньої культури, заклали основи для розвитку в ній наукового, публіцистичного та інших стилів літературної мови.

На кінець XIX ст. письменникам в особі таких її представників, як Леся Українка, Іван Франко, Михайло Коцюбинський, вдалося досягти переорієнтації національної літературної мови з «мови сільської баби» (згідно з народницькою концепцією Івана Нечужа-Левицького) на культурно довершену мову, яка могла б служити потребам розвинутого суспільства. Остаточне становлення спільної для всієї України літературної мови на засадах діалектної багатословності відбулось у 20-х рр. XX ст., у добу українізації.

Наталія Сизоненко

ДОСВІД МІЖНАРОДНОЇ СПІВПРАЦІ

Полтавська державна аграрна академія вже понад двадцять років тісно співпрацює з іноземними університетами, установами та організаціями в галузі наукових досліджень, міжнародних проектів та практичної підготовки студентів. Завдяки широкому та міцному міжнародним зв'язкам більше, ніж із 21 країною світу, наші студенти мають можливість проходити ознайомчу закордонну практику в Польщі, Угорщині, Німеччині, Швейцарії, Франції, Нідерландах, Данії, Великобританії, США, Норвегії, Швеції, Канаді, Австралії.

У структурі академії функціонує факультет з підготовки іноземних громадян, який здійснює довузівську підготовку громадян країн Азії, Африки і Латинської Америки для подальшого їх навчання у вищих навчальних закладах Полтави та інших міст України.

Науково-педагогічний персонал систематично приймає участь у конференціях, підвищеннях кваліфікації та проводить наукові дослідження за кордоном. Щороку на базі нашого вузу відбувається велика кількість міжнародних семінарів, конференцій, круглих столів, тренінгів, презентацій, офіційних зустрічей іноземних делегацій.

Академія активно співпрацює із закордонними лекторами для здійснення ними викладацької діяльності й передачі досвіду в галузях міжнародної освіти.

Слід зауважити, що ПДАА постійно розширює свої міжнародні зв'язки. Зокрема, останніми роками поглибилися співпраця із навчальними закладами Канади – одним з важливих партнерів України. Особливо актуальними є питання стратегічного розвитку стосунків між вищими навчальними закладами, співпраці різних секторів господарства двох країн, розвитку співробітництва у напрямку науково-дослідницьких робіт між українськими та канадськими університетами.

Починаючи з 2015 року Полтавська державна аграрна академія відкриває можливості студентського та викладацького обміну за програмою ERASMUS MUNDUS у таких країнах, як Польща та Німеччина.

Олег Горб

Від студента активіста – до студентського мера м. Полтава

Із перших днів навчання у Полтавській державній аграрній академії було цікаво брати участь у всіх можливих заходах і проектах. Так на першому курсі вдалося спробувати себе на сцені у різних ролях – капітаном команди КВК, танцювальних номерів, виконанні пісень, а також ведучим. Коли вже з'явився досвід в організаційній роботі й стали зрозумілими шляхи розв'язання різних проблем у житті студентства, вирішив балотуватись на посаду голови Студентської ради ПДАА, на яку й був обраний.

На цій посаді відчув велику відповідальність – ми розпочинали все, як говорять, з нового листа. Консультуючись у старших активістів, ми відновили роботу студентського радіо, газети «П'ятчок», волонтерського центру «Пульс». Також продовжуючи всі попередні напрацювання, проводили нові культурно-масові заходи, такі, наприклад, як «Agrarian work-out». Ми відновили роботу студентського профкому, створили Студентську раду студмістечка ПДАА. Також на нашому рахунку – профорієнтаційна діяльність, робота з першокурсниками, збір коштів та конкретна допомога бійцям АТО, які знаходяться на лікуванні у військовому госпіталі.

Завдяки наполегливій роботі та підтримці адміністрації та профкому ПДАА кожен факультет забезпечений кабінетом для роботи Студентських рад факультетів і всім необхідним. Ми стараємося співпрацювати з усіма структурними підрозділами нашої академії:

кафедрами, деканатами, інститутами, клубами.

Балотуючись на посаду голови Студентської ради міста Полтава, у своїй передвиборчій програмі намагався охопити не тільки студентів-активістів, а й кожного студента нашого міста.

Моя програма включає 4 розділи:

I. Співпраця навчальних закладів міста:

1. Налагодження співпраці та міцних зв'язків між органами студентського самоврядування нашого міста.

2. Створення єдиного плану роботи Студентської ради м. Полтави з урахуванням індивідуальних планів ОСС.

3. Проведення тренінгів та круглих столів для розвитку депутатів Студентської ради, та бажанчих.

4. Розподіл напрямків роботи в Студентській раді.

5. Створення газети, сайту та електронної скриньки довіри Студентської ради.

II. Сприяння та підтримка активного студентського руху в Полтаві:

1. Впровадження у життя спільних студентських проектів.

2. Проведення чемпіонатів між ВНЗ з мафії, дебатів і т. п.

3. Проведення творчих заходів та тематичних вечірків, флеш-мобів.

4. Організація туристичних поїздок по визначних місцях України та Світу.

III. Збереження здоров'я студентства:

1. Пропаганда здорового способу життя, донесення до студентів дієвої інформації щодо згубного ефекту шкідливих звичок, які вбивають людину та її майбутніх дітей.

2. Проведення цікавих змагань з максимальної кількості видів спорту, заохочення студентів.

3. Робота у напрямку вирішення питання студентської поліклініки, та пільг для студентів.

IV. Адаптація студентів до нових викликів, що стоять у питанні отримання освіти:

1. Пропаганда навчання серед студентів.

2. Організація обміну студентів як в середині країни, так і за кордоном.

3. Допомога з участю у різноманітних освітніх програмах.

4. Створення програм для отримання подвійного диплому та проходження практики за кордоном.

То ж дорогі друзі не забувайте, що все, що трапляється у Вашому житті, залежить тільки від Вас! І якщо ви хочете щось створити, реалізувати, зайнятися чи допомогти або у Вас виникають проблеми – звертайтеся до нас. Ми з радістю Вам допоможемо. У разі необхідності чекаємо у 4 навчальному корпусі, ауд. 412 або безпосередньо на моб. 066-956-26-17.

ДЛЯ ЖИТТЯ! ДЛЯ НАВЧАННЯ!
ДЛЯ СТУДЕНТІВ!

Щиро Ваші Олександр Глазов

Жінка – постійний виклик!

Вона все життя йде проти течії. Доля ніколи не була до неї милостивою. То ж кожний її крок – це доказ того, що жінка має бути сильною. Це про нашу Олену Михайлівну Костенко.

Ще замолоду вона не зважала на те, що є чоловічі й жіночі заняття та звички. Тож закінчивши школу вступила до Полтавського сільськогосподарського інституту на факультет механізації, адже точні науки завжди були для неї зрозуміліші, а чоловічий колектив сприймався прямолінійнішим і комфортнішим. Не можна сказати, що вона сприймала суспільні кліше та стереотипи. Що таке чоловіча праця? Що таке чоловічі риси? Жінка має більше переваг, бо вона гармонійніше може поєднати в собі все.

Так само просто сприйняла вона, як комфортне для себе середовище, свій перший трудовий досвід на посаді інженера сільськогосподарських машин у колгоспі. Завоювавши повагу в колективі, стала працювати начальником інженерно-технологічної служби. Так почався досвід керування чоловічим колективом. Чи це було просто? Так! Бо потрібна лише рішучість, твердість,

чесність, прямолінійність. А це якраз і властиве Олені Михайлівні.

Плин часу приносить нові виклики. Тож набувши досвіду роботи та керівництва, вона повернулася до рідної альма-матер на викладацьку роботу. Це захопило настільки, що Олена Михайлівна вступила до аспірантури. Захист кандидатської дисертації в даному випадку був необхідний ще й для підвищення кваліфікаційного рівня викладача, бо ж не можна навчати, не передаючи передовий досвід своїм студентам.

На роботі вона завжди принципова, організована. Її поважають колеги та студенти. Вона з готовністю береться за будь-які завдання: вони для неї тим цікавіші, чим нестандартніші й складніші. Адже без викликів вона не «горить»!

П'ять років поспіль завдяки її організаційним зусиллям здійснювалася вступна кампанія в академії. Останні п'ять років вона відповідає за інноваційну науково-педагогічну роботу у нашому ВУЗі. Звичайно, на цьому шляху багато недоброзичливців, але вона не звикла зважати на них, бо впевнена, що робить все можливе, аби був належний результат у всьому, за що відповідає.

Виклики її не лякають, а навіть спонукають до бажання попри все подолати проблеми й досягти успіху.

Її життя та кар'єра – це приклад того, що жінка може іноді бути сильнішою від чоловіків. Вона може подолати навіть більше – для неї немає проблем у роботі. Але... має бути все добре в родині, здорові батьки, щаслива донечка...

Так, у цьому світі жінки мають не доводити рівні права з чоловіками, а братися за чоловічі справи й успішно їх виконувати. Все, зрештою, має бути в жіночих руках!

Людмила Канаєва

МРІЯ ЖІНКИ – БУТИ ЖІНКОЮ МРІЇ

*Десь на дні мого серця
заплела дивну казку любов...*

П. Тичина

Жінка таїть у собі мільйони незрозумітих таємниць. У цих, на перший погляд, слабких створіннях насправді захована неймовірна сила та жага до життя. Такою жінкою-загадкою є Світлана Леонідівна Войтенко.

Пішла навчатися й здобувати собі місце під сонцем уже коли на руках було двоє маленьких синочків. Вона не прагла авансів від життя – всього вирішила досягти сама. Спочатку навчання в сільськогосподарському інституті, після чого працювала лаборантом. Далі – професор, доктор наук, голова Ради по селекції з локальними генотипами свиней в Україні, член експертної комісії Мінагрополітики України з атестації суб'єктів плеємної справи в тваринництві. «Насправді ж, усе заради дітей – їм треба було прокласти шлях у доросле життя, – стверджує Світлана Леонідівна. – Діткам потрібна впевнена в собі, самодостатня мама».

Григор Тютюнник колись зауважував: «Мало – бачити. Мало – розуміти. Треба любити. Немає загадки таланту. Є вічна загадка Любові».

Це прекрасне почуття не оминувало й Світлану Леонідівну. З майбутнім чоловіком вона познайомилася на весіллі в подружки. З тих пір вони щасливі вже 35 років. Разом виростили двох чудових синів, спільно допомагають підняти онуків.

Почувши питання, у чому полягає секрет щасливого подружжя, Світлана Леонідівна усміхається: «У сімейному житті потрібно насамперед багато любові й терпіння».

Ще з молодості жінка прагнула бути незалежною. Незважаючи на давню мрію стати юристом або адвокатом, пішла вчитися в сільськогосподарський інститут. Про такий вибір вона не жалкує, стверджуючи, що й досі чудово орієнтується в законодавчій базі у своїй галузі.

Комунікативна та легка на підйом, жінка любить проводити час у компанії друзів й однодумців. Часто спілкуючись із працівниками інших наукових інститутів та університетів, без сумніву може називати їх не лише колегами, а й друзями.

Одним із численних захоплень Світлана Леонідівна є квіти. «Вдома в мене ціла квіткова райдуга – від ніжних нарцисів до вишуканих троянд». На роботі душу жінки радують елегантні орхідеї та ніжні фіалки. Більше того, жінка дуже любить тварин. Вдома у неї і собаки, і кішки. І кожна тваринка має власну історію – усі вони були врятовані нею. «І хоча всі прості дворняжки – у кожного свій характер», – зауважує Світлана Леонідівна.

Вона енергійна й вимоглива: без діла не сидить й іншим не дасть. Світлана Леонідівна не боїться брати на себе відповідальність: вона вміє відстоювати власну думку і тому має авторитет у науковому середовищі. Доктор наук С. Л. Войтенко має 7 патентів і понад 180 наукових праць. Незважаючи на безкінечні справи й заклопотаність, вона завжди виглядає чудово: вдягнена елегантно і зі смаком. Сильна й красива, справжня жінка!

Едуард Севрусь сказав: «Мрія жінки – бути жінкою мрії». Дивлячись на всі ті звершення й особисті здобутки, можна безсумнівно стверджувати, що Світлана Леонідівна Войтенко своєї мрії досягла, адже не тільки для рідних, а й для колег і друзів вона є втіленням ідеалу жінки – розумної, працелюбної, вишуканої, жіночної, закоханої в усе прекрасне.

Ольга Васильєва

ГЛИБОКІ РІКИ ПЛИВУТЬ ТИХО...

Наталія Іванівна Нечипоренко – провідний фітопатолог Полтавщини. Глибокі знання в області боротьби з хворобами сільськогосподарських культур вона отримала навчаючись на факультеті захисту рослин Харківського сільськогосподарського інституту, де викладали відомі вчені: Б. М. Литвинов, С. М. Білецький, основоположники наукових шкіл, професори О. О. Мігулін, Б. М. Литвинов та інші.

Тут підтримувалися славні традиції організаторів факультету, зокрема, В. Г. Аверіна, О. О. Мігуліна – керівників шкіл із проблем динаміки популяцій шкідливих комах, нових методів боротьби зі шкідливими організмами та прогнозування їх прояву.

Після закінчення вузу Наталія Іванівна навчалася в аспірантурі у ВІЗРІ – головному центрі підготовки кадрів найвищого рівня. Найкращі наукові школи, новітні технології й обладнання, давні традиції підготовки вчених... Тут було чому і в кого вчитися!

Дослідження Н. І. Нечипоренко пов'язані з хворобами зернових культур, а польові дослідження вона проводила в Поволжі. Успішно захистивши дисертацію і ставши кандидатом сільськогосподарських наук Наталія Іванівна чимало років працювала фітопатологом на Полтавщині у системі сортопробування.

Відмінна теоретична підготовка, великий практичний досвід польових досліджень зробили її знаним спеціалі-

том в області. Будучи викладачем аграрної академії тільки підтвердила заслужений авторитет. Високий рівень професіоналізму, вимогливість до себе й до інших, безкомпромісність вигідно виділяли її, забезпечивши справжній авторитет серед студентів і колег. Постійний прояв інтересу до студентів як самотніх особистостей, бажання й вміння підтримувати і допомогти їм у складних життєвих ситуаціях, дати мудру пораду, розібратися в професійних, а під час і в сімейних проблемах зробили Наталію Іванівну Учителем життя не для одного покоління аграріїв області. І нині, не зважаючи на те, що вона на заслуженому відпочинку, до неї постійно звертаються за порадою й допомогою і вона безкорисливо ділиться багажем своїх знань. До неї завжди звертаються як до останньої інстанції у вирішенні найскладніших проблем фітомедицини, аби безпомилково визначити діагноз захворювання рослини.

Вітаючи Наталію Іванівну зі святом 8 Березня, колеги по кафедрі екології й колишні її студенти-агрономи зізнаються:

*Учителю наш мудрий і любий,
Аристократе духу нездоланний!
Зерно добра, посіяне Тобою,
В нас проростає збіжжям бездоганним.*

*Леонід Колесніков,
Анна Поспелова*

ВІН ВМІЄ ВЕСТИ ЗА СОБОЮ

Вражає за своїми якісними та кількісними показниками послужний список наукових, науково-дослідних і проектно-конструкторських робіт та інноваційних доробок і напрацювань професора Олексія Володимировича Горика.

Такі властиві йому риси характеру як допитливий розум, невтомність у знаходженні відповідей на найдрібніші питання при вирішенні найглобальніших проблем, помножені на системну працю, є тими джерелами, які живлять творчі натхнення й діяльність Олексія Володимировича як науковця.

Це не просто слова, а реалії, які супроводжують відомого дослідника механіки деформування композитних брусків дис-

кретно неоднорідної структури, теорії аналітичних ітераційних методів розрахунку композитних конструктивних систем.

Відомі слова класика, які стверджують про те, що людство якщо й помре, то тільки від узагальнення. Проте вони повністю спростовуються практикою Олексія Володимировича, який вважає своїм життєвим та науковим кредом підтвердження всіх узагальнень простими доступними методами та прикладами. Так він провів ретельну перевірку винайдених найскладніших функціональних залежностей та систем диференціальних рівнянь на класичних формулах опору матеріалів, результатах чисельних і натурних експериментів.

Така життєва позиція Олексія Володимировича дозволяє вести за собою не тільки наукову молодь, яка активно працює в створеній ним науковій школі, а й проводити громадську діяльність як депутата Полтавської міської ради, голови постійної комісії з питань інноваційного, науково-технічного й екологічного розвитку, природокористування та безпеки життєдіяльності.

Характерною рисою характеру В.О. Горика є інформаційна підтримка та забезпечення втілених у життя наукових напрацювань й інновацій: опублікував понад 250 наукових і науково-методичних праць, серед яких монографії, підручник та навчальні посібники, є

співавтором нормативних документів, типових навчальних програм. Активний учасник і організатор багатьох наукових конференцій різного рівня, співорганізатор постійно діючої Міжнародної Інтернет-конференції з теорії та практики композитів, голова Полтавського осередку Всеукраїнського наукового товариства з механіки руйнування та регіонального постійно діючого наукового семінару з проблем механіки деформівного твердого тіла наукової Ради з механіки НАН України.

Доповіді О. В. Горика були представлені на наукових конференціях в Україні, Росії, Латвії, Білорусі, Чехії, Франції, Німеччині та ПАР.

Природно, що діяльність Олексія Володимировича Горика високо оцінена державою та громадськістю. Так, нині він – доктор технічних наук, професор, дійсний член Академії будівництва України та Міжнародної Академії комп'ютерних наук і систем, заслужений працівник народної освіти України, відмінник освіти України, член наукової ради з проблеми «Механіка деформівного твердого тіла» відділення механіки НАН України, лауреат премії імені академіка В. М. Глушкова та премії імені академіка М. С. Буднікова, депутат Полтавської міської ради двох скликань, відзначений цілою низкою грамот і по-дяк різного рівня.

Георг Дудніков

ВІН ЗАВЖДИ ПОПЕРЕДУ

Локес Петро Іванович – доктор ветеринарних наук, професор, почесний професор Санкт-Петербурзької Державної академії ветеринарної медицини, відмінник освіти України, відмінник аграрної освіти і науки України.

Народився 15 червня 1958 року в с. Ракошино Закарпатської області у сім'ї робітників. Ще з дитинства юного Петра цікавив дивний світ тварин. Його любов до братів наших менших і жагуче бажання пізнання допомогло в тому ж році успішно скласти вступні іспити й бути зарахованим до числа учнів Мукачівського радгоспу-технікуму на ветеринарне відділення. Так почався шлях становлення лікаря ветеринарної медицини та науковця.

Швидко пролетіли чотири роки навчання. У березні 1977 року Петро Іванович із відзнакою закінчив означений технікум і за направленням МСГ УРСР працював ветеринарним фельдшером радгоспу-заводу «Кальницький». Працюючи у господарстві, юний фельдшер, всупереч усьому, вилікував телицю, яка (за нез'ясованих причин) випила ціле відро соларки. Цей успіх був одним із перших, які сприяли завоюванню авторитету серед місцевих мешканців.

Відважний характер разом із невгамовним бажанням продовжити навчання й пов'язати свою долю з ветеринарією відіграли важливу роль у нелегкому та ризикованому кроці – вступі у 1977 році до Ленінградського ветеринарного інституту (нині – Санкт-Петербурзька

Державна академія ветеринарної медицини).

Саме в студентські роки Петро Іванович зустрів своє щастя – супутницю життя, а нині люблячу й кохану дружину Наталію. Щаслива доля звела у Ленінграді двох людей із різних країв колишнього Радянського Союзу – сонячного Закарпаття й суворого Сахаліну, – подарувавши їм двох чарівних доньок. Нині це кандидат медичних наук, доцент Української медичної стоматологічної академії Катерина Петрівна та магістр ветмедицини, аспірант НУБіПУ Терезія Петрівна.

Закінчивши інститут, Петро Іванович очолював ветеринарну службу міжгосподарського об'єднання з виробництва свинини і кормів. Із 1985 по 1988 рік навчався в аспірантурі Ленінградського ветеринарного інституту. В той час на кафедрі працювали такі видатні вчені, як П.Д. Свдокімов, М.А. Некрасова та багато інших представників знаменитої наукової школи І.П. Павлова. У 1989 році захистив кандидатську дисертацію «Фармакологічні властивості діоксидну і СБА за гастроентеритів поросят» (науковий керівник – професор В.Д. Соколов).

Після закінчення аспірантури повернувся в Україну, в м. Житомир, де працював асистентом, а згодом – старшим викладачем у сільськогосподарському

інституті.

У 1991 році був обраний на посаду доцента кафедри терапії та клінічної діагностики Кримського сільськогосподарського інституту, де працював до 1995 року під керівництвом професора І.П. Кондрахіна.

З 1 серпня 1995 року і донині очолює кафедру терапії Полтавської державної аграрної академії, успішно поєднуючи наукову, педагогічну та організаційну діяльність. За плідну працю нагороджений знаком «Відмінник освіти» (2001 р.) і «Відмінник аграрної освіти та науки III ступеня» (2008 р.), а також численними грамотами й подяками різного рівня.

Наукова діяльність П.І. Локеса продовжується понад 35 років. Петро Іванович не зупиняється на досягнутому: навіть після присвоєння вченого звання професора (2012 р.) захищає докторську дисертацію на тему «Патологія печінки та органів сечової системи у свійських собак і котів (клініко-біохімічний статус, патогенез, діагностика, лікування)». Захист даної роботи став підсумком багаторічної практичної діяльності з надання допомоги хворим тваринам.

Поєднання компетентності, рішучості, здатності швидко приймати рішення та втілювати їх у життя, ніби магнітом притягує студентів. Упродовж своєї педагогічної діяльності під його чуйним керівництвом захищено три кандидатські дисертації та понад 150 дипломних робіт, із яких 52 – магістерські.

Локес Петро Іванович – співавтор підручника «Лікарські рослини», а також багатьох посібників із сучасних методів діагностики хвороб дрібних тварин. Його перу належить понад 160 наукових і навчально-методичних праць, 9 патентів України.

Сергій Передера

Викладач – не той, хто вчить, а той, у якого вчаться

Провівши опитування на факультеті обліку та фінансів, хто в нас найвідповідальніший, найбільш пунктуальний і організований? – в один голос чуємо: Безкровний Олександр Валентинович.

У свої 34 роки він зумів досягти великих успіхів у професійній діяльності. Це науковець, викладач із великої літери. А все завдяки його наполегливості, старанню, цілеспрямованості. У кого виникає будь-яке питання (будь-то студент чи викладач) усі звертаються до Олександра Валентиновича, адже це людина, яка зможе допомогти, знайти вірне рішення. Має неабиякий авторитет і на своїй рідній кафедрі фінансів і кредиту. Для молодих вчених він є взірцем для наслідування. Користується повагою і серед студентів. Не кожен зуміє організувати роботу так, щоб тебе і слухали, і занотовували водночас.

Усі працівники кафедри фінансів і кредиту позитивно відгукуються про Олександра Валентиновича. Так, один із

провідних викладачів Валентина Дмитрівна Чумак з посмішкою говорить: «Лише добрі слова, позитивні емоції спадають на думку, коли говориш про Олександра. На нього завжди можна покластися. Це справді надійна людина. Нашого колективу неможливо уявити без нього!»

«Це найкращий дипломний керівник нашої академії!» – говорить аспірантка кафедри фінансів і кредиту Катерина Фуґа. «Мені дуже подобалося працювати з ним. Наша робота була організована на всі 100%. Я вдячна Олександру Валентиновичу за знання, що отримала від нього. Неабияку роль він відіграв у прийнятті мною рішення й щодо вступу в аспірантуру, за що я йому

дуже вдячна. Це добра, надійна й позитивна людина і я йому бажаю, щоб він завжди залишався таким!»

Зі слів рідних ми розуміємо, що Олександр Валентинович відповідальний ще зі школи. Так, сестра Людмила говорить: «Саша завжди був старостою класу. Він дуже вимогливий та серйозний, але водночас добрий, чуйний старший брат, якого я дуже люблю. У нас із ним теплі відносини, і я пишаюся тим, що він у мене є. Саша не тільки хороший брат, але й люблячий син та улюблений дядько нашого сина Ярослава (це я можу сказати із впевненістю)».

Олександр Валентинович – справжній професіонал своєї справи, прекрасний викладач, вірний друг, колега і просто хороша людина. Тож побажаємо йому успіхів та легкої дороги на шляху до досягнення своїх цілей!

*Вікторія Лухоній,
Катерина Фуґа*

СТИПЕНДІАЛЬНИЙ НОВИЙ РІК

Вже стало доброю традицією для стипендіатів програми «Завтра. UA» Фонду Віктора Пінчука збиратися в кінці року на святкування. Зустріч Нового 2015 року не стала виключенням: 35 найактивніших студентів купували квитки й вирушали в дорогу у м. Дніпропетровськ, де на них чекала команда стипендіального активу.

Учасники зустрічі аби потрапити на святкування мали дотриматися dress-code, який був оголошений у Cowboy-style. Тому всі захоплено шукали ковбойські капелюшки, сорочки, чоботи та інші аксесуари. Польоту фантазії та креативу не було меж!..

З самого ранку стипендіати змогли ознайомитися з м. Дніпропетровськ на захоплюючій екскурсії від Анастасії Макарової, а в другій половині дня продовжити знайомство за цікавими квес-тами містом від Євгена Нізельніка.

У кінці дня вечірка року Cowboy-style

розпочала роботу: цікаві ігри, конкурси, пісні. Музичний супровід забезпечив незмінний хедлайнер Dj Alex Lidermansky, а ведучий – тернопільський хлопець Віталій Мочарський – жваво веселив народ! Стипендіати зво-

рушливо дивляться на екран монітора, адже організаторам вдалося зібрати найяскравіші фото із життя кожного учасника, який брав участь у святкуванні. Фото змінювалися – на обличчях з'являлися теплі посмішки. Це були спільні поїздки, спільні проекти, спільні зустрічі та спільні перемоги! Згадати було що, адже студенти ніколи не сидять на місці, – завжди нові конкурси, подорожі, знайомства!..

Сподіваємося, що таких зустрічей попереду багато, а стипендіатам буде про що розповідати один одному при таких теплих зустрічах! Тому – вперед! До нових вершин!

Юлія Постіл

ЗИМОВА СТУДРЕСПУБЛІКА

43 учасники, 2,5 доби в режимі організаційно-діяльничної гри майже без сну та відпочинку, емоції й переживання. Море критики, настанов, нових ідей, маленькі провали й великі перемоги, закриті сусіди в кімнаті, пробита стіна та навіть весілля – усе це Зимові студентська республіка, що відбулася з 6 по 8 лютого в селі Олефірівка Миргородського району.

Тема гри – «Місцеві вибори: смисли та відповідальність», а мета – формування в молоді відповідальності і створення нової ефективної моделі виборів, адже аби щось змінити, потрібно починати із самого себе, свого оточення. У грі взяли участь студенти ПДАА, які відстоювали честь академії та презентували свої проекти, направлені на створення прозорої системи й більш ефективних моделей виборів, а також формування нових механізмів впливу на місцеву владу.

Усе це відбувалося під пильним наглядом експертів і модераторів, які досить часто «розбивали» запропоновані ідеї своєю критикою, і командам доводилося напрацьовувати нові проекти в досить стислі строки та презентувати їх заново.

Полтавська державна аграрна академія щорічно не лише бере активну участь у Зимовій студреспубліці, але й виступає одним із головних організаторів. Так, у цьому році головою оргкомітету була Катерина Окопна – студентка дру-

гого курсу факультету економіки та менеджменту, керівником ігро-технічної групи – Юлія Бобир, випускниця факультету економіки та менеджменту, одним із модераторів – Олександр Глазов, керівником гри – Олег Слизько, випускник факультету обліку та фінансів, екс-голова Студентської ради ПДАА та незмінним головним експертом – кандидат економічних наук, доцент кафедри економіки підприємства Олександр Володимирович Калініченко.

Зимові студреспубліка вийшла дуже цікавою, емоційною, дала змогу багатьом студентам реалізувати свій потенціал і зрозуміти, що кожен із нас здатен на більше й повинен змінювати країну, починаючи із себе.

Прес-центр ПДАА

День святого Валентина в різних країнах світу

14 лютого – День святого Валентина. Про це знає тепер кожен. Однак, ще відносно зовсім недавно мало хто здогадувався про існування подібного свята на території пострадянських країн. День закоханих доволі швидко ввійшов у наше життя. Цікаво знати як святкують День святого Валентина в різних країнах світу.

Великобританія. Місцеве населення вітає в цей день не тільки один одного, але й домашніх улюбленців: котів, собак, коней, хом'ячків, папужок тощо. І коханий же дарувати тут заведено м'які іграшки (всесвітньо відомих ведмедиків Тедді), валентинки, сердечка й солодоші.

Канада. Донині зберігся звичай, за яким будь-яка жінка чи дівчина може запропонувати чоловікові одружитися. Якщо він не може цього зробити з якихось причин, то «винуватця» чекає тюремне ув'язнення або штраф.

Китай. Свято дуже схоже на Валентинів день, але не є його повноцінною заміною чи аналогом. Називається воно Ци Си і відзначається сьомого числа сьомого місяця за місячним календарем. Уряд країни намагався його активно пропагувати, але не може витіснити бажання звичайних китайців святкувати ще і 14 лютого. Тому тут цілих 2 свята для закоханих пар! Зазвичай, вони влаштовують романтичні побачення і вечери, дарують коштовності й залізничні квитки для подорожей.

США. Саме тут солодкі марципани тривалий час були основним подарунком на День святого Валентина, адже це дуже смачно, а ще гарно і солодко. Із 50-тих років ХХ століття цукерки та інші смаколики почали запаковувати до свята у коробки у формі сердечок.

Франція. Країна романтики і романтиків, принаймні так вважається, і не без підстав. Саме тут з'явилися перші любовні чотиривірші. На День Валентина французи також дарують цукерки, тістечка, шоколад, зефір, білизну і валентинки. До того ж, 14 лютого вважається чудовим днем для освідчення в коханні та нагода подарувати букет троянд у формі серця.

Японія. За традицією, тут роблять подарунки лише чоловікам, а рівно за місяць, – 14 березня – жінкам. Крім того, існує правило потрібного повернення, за яким подарунок жінці має бути втричі дорожчим за той, який зробила вона на День святого Валентина.

Вікторія Лухоній

А як Ви плануєте вітати жінок зі святом 8 Березня?

Переважає більшість працівників та студентів академії святкуватиме 8 Березня. Ми вирішили дізнатися у чоловіків, що саме вони організовують у цей день і як вітають жінок зі святом.

Жінка завжди залишалася Берегиною родинного кола, оберегом сім'ї. Немає професії, яку б вона не могла опанувати, – чи то агроном, машинобудівник, конструктор чи космонавт. Та найсвятіший її обов'язок – продовження роду, майбутнього покоління. Недарма у березні оживає природа, пробуджуючи в серцях ніжні почуття та весняний настрій. У зв'язку з цим хотілося б побажати в цей складний час жіночого благополуччя й нев'янучої краси. І щоб над мирним небом завжди був спокій, щоб не гинули ті, кого жінка народжувала, виховувала для щастя, для долі...

(Микола Опара, проректор
із науково-педагогічної, наукової роботи)

Вважаю, що жінкам слід приділяти увагу, говорити компліменти, цінувати й оберігати не лише в день 8 Березня. Вони за-слуговують на найкраще ставлення до себе 365 днів у році. Зважаючи на свято, планую найближчим людям підготувати подарунки й вручити квіти.

(Віталій Собчишин,
старший викладач
кафедри фінансів і кредиту)

Для привітання жінок в академії плануємо використати студентське радіо. Знайомим розішлю повідомлення через мобільний телефон та соціальні мережі, а найближчих буду цілувати в щічки, дарувати квіти й говорити приємні слова!

(Іван Терещенко,
старший викладач кафедри
маркетингу)

Хотілось би побажати жінкам кохання і присвятити слова Мольєра:

«В душе померк бы день и тьма настала б вновь,
Когда бы из нее изгнали мы любовь.
Лишь тот блаженства знал, кто страстью сердце нежил,
А кто не знал любви, тот все равно, что не жил...»

(Павло Писаренко, перший проректор)

Оскільки буду перебувати за кордоном на практиці – привітати дівчат особисто не матиму змоги. Тому скористаюся Інтернетом.

(Георгій Журбенко,
студент факультету обліку та фінансів)

У святковий березневий час замість традиційних «Привіт! Добрий день» ми, чоловіки, добираємо для привітання жінок, колег, друзів, близьких і рідних людей особливі слова. Найголовніше, щоб вони були ширі й сердечні!

Весна іде, красу несе. Вона несе відчуття тепла й ніжності. І ви, шановні жінки, знову себе почувате вічно молодими й красивими. Щастя й добра Вам! Жіноче щастя – це не так багато. Воно земне, реальне і просте, його не можна купити за гроші. Бажаємо Вам радості в житті, успіхів у праці, гарного настрою та надійної підтримки тих, хто йде з вами по життю.

У цей день ми пригостимо своїх колег духмяним чаєм, кавою і, звичайно, тортом.

(Іван Ватуля, заступник декана факультету
обліку та фінансів)

У зв'язку з подіями в Україні в цьому році у нас не зовсім святковий настрій. Тому близьким буду його підіймати, створивши святкову атмосферу в сімейному колі. З сином будемо готувати смачні страви й подаруємо дружині й доньці квіти.

(Сергій Філоненко, доцент
кафедри рослинництва)

Обов'язково подарую квіти! Це мають бути тюльпани, адже вони асоціюються з весною.

(Олександр Власов,
студент факультету
економіки та менеджменту)

Привітаю жінок, не зраджуючи традиціям, подарунками і святковим банкетом.

(Сергій Дорошенко,
асистент кафедри машиновикористання і
виробничого навчання)

Матеріали підготувала Вікторія Лихопій

Аграрна академія моя, березень 2015 р.

Засновник і видавець – Полтавська державна аграрна академія

Головний і відповідальний редактор – Вікторія Лихопій
Літературні редактори – Раїса Колеснікова, Вікторія Жукова
Верстка – Юлія Хрипко, Нагалія Засельська
Відповідальність за достовірність інформації, вміщеної в номері,
несе автор.

Редакція може не поділяти думку автора.

Адреса редакції: 36003, Полтава, вул. Сковороди, 1/3, корп. 4,
кімн. 510, редакційно-видавничий відділ
E-mail: viktorii.lykhopii@pdaa.edu.ua
Свідчення про реєстрацію ПЛ №824-81Р від 03.12.2007.
Розповсюджується безкоштовно.

©ПДАА, 2015.